

Broj/Broj: 1/4-50- 1-4-51/06
Sarajevo/Sarajevo, 23.5.2006.

Z A P I S N I K

51. sjednice Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH,

održane 23.5.2006., u vremenu od 11,00 do 13,00 sati

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: Ljiljana Milićević, Ruža Sopta, Hazim Felić, Marija Perkanović, Mirsad Sipović i Zlatko Lagumdžija.

Sjednici, iz opravdanih razloga, nisu prisustvovali: Fatima Leho, Beriz Belkić, te Dušanka Majkić.

Sjednici su prisustvovali i gosti: Ranko Šakota, pomoćnik ministra finansija i trezora BiH, Zlatko Hurtić, predstavnik Kabineta predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH; Amila Ibrahimović iz OSCE-a; Edin Isanović iz Istraživačkog centra PSBiH; Dragica Hinić, sekretar Komisije, i Albina Ibrahimović, pripravnik-volonter u PSBiH.

Sjednicom je predsjedavala Ljiljana Milićević.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED

1. Informacija o efektima uvođenja PDV-a za period januar-mart 2006.
(sačinilac: Vijeće ministara BiH)

Uvodno napomene o Informaciji o efektima uvođenja PDV-a za period januar-mart 2006. dala je **Ljiljana Milićević**. Naglasila je da se o ovoj informaciji nije izjasnio Upravni odbor UIO ni Fiskalno vijeće, te je istaknula da je Informaciju, kao formu akta, Komisija prima k znanju. U okviru Informacije dat je i prijedlog mjera i zaključaka, o kojima se, prema njenom mišljenju, na ovoj sjednici ne bi trebali izjašnjavati.

Zlatko Hurtić istaknuo je da je Informacija sačinjenja u skladu sa zaključkom Predstavničkog doma, naglašavajući razloge kašnjenja u njenom dostavljanju u parlamentarnu proceduru, koji su objektivne prirode. Kako je ova informacija zasnovana na podacima dobivenim iz Agencije za statistiku BiH, objektivno se ovi podaci za određeni mjesec mogu očekivati najranije u narednih mjesec dana, nakon čega je potrebno bar 15-ak dana za dobivanje saglasnosti Vijeća ministara BiH, Upravnog obora UIO i Fiskalnog vijeća. Zato je dostavljanje ove informacije usporilo unošenje podataka za mart ove godine, koji su mogli biti prikupljeni i proći traženu proceduru tek u drugoj polovini maja. Vijeće ministara BiH podržalo je ovu informaciju, a potom je od UOUIO i Fiskalnog vijeća zatražilo njihovo mišljenje o Informaciji. Na sjednici UOUIO dogovoreno je da u

roku od sedam dana dostave svoje primjedbe i komentare, kako bi bili ugrađeni u tekst Informacije. Kako je u međuvremenu dostavljen manji broj primjedbi, zbog njihovog ugrađivanja u tekst, kasnilo se s dostavljanjem Informacije, u petak 19.5.2006. Naglasio je da je ovo u svakom slučaju materijal iza kojeg stoji Vijeće ministara BiH, kao zvaničan predlagač. Nakon toga obrazložio je Informaciju po segmentima, počev od uticaja PDV-a na prihode i budžet, na vanjskotrgovinsku razmjenu, sistem socijalne zaštite, zaposlenost i sivu ekonomiju, na penzije, te uticaj na eventualnu potrebu za izmjenom postojećeg zakona. Naglasio je da je zabilježen rast prihoda od 52%, uz rezervu prema ovom podatku s obzirom na odgođeno djelovanje poreske reforme, te činjenicu da je isuviše rano davati pouzdane procjene nakon obrade samo tri mjeseca primjene PDV-a. Također, istaknuo je da je u ostvarene prihode u tom periodu uvršten i zaostali porez na promet iz prethodne godine, kojeg u narednom periodu neće biti, a što se može realno utvrditi tek nakon šestomjesečnog izvještaja. Prihodi su veći i po osnovu registracije obveznika. Vanjskotrgovinska razmjena bilježi rast, ojačala je poreska disciplina, a kretanje cijena bilo je ispod očekivanog. Na osnovu kontrole 10 osnovnih proizvoda, utvrđeno je opterećenje koje je manje od očekivanog. Sredstva za socijalne programe veća su za 20% od prošlogodišnjih. Lijekovi s pozitivne liste subvencionirani su. Zaposlenost bilježi blagi rast, iako se to pitanje ne može dovesti u vezu s implementacijom PDV-a. Ovakav pristup PDV-u doveo je i do poboljšanja kreditnog rejtinga BiH. U vezi s učestalim prijedlozima za izmjenu Zakona o PDV-u i uvođenjem nulte stope, istaknuo je da ih ne bi trebalo prihvatiti jer time ne bi došlo do pada cijena, već bi to samo uzrokovalo pad javnih prihoda, kao i slabljenje poreske discipline, te nemogućnost izvršenja budžeta koji su planirani na postojećoj stopi. Istaknuo je da je Vijeće ministara BiH dalo prijedloge za izmjene postojećeg zakona i to izmjenu člana 72. koji se odnosi na povrat sredstava od PDV-a, te izmjenu koja se odnosi na smanjenje praga za registraciju obveznika PDV-a. Na kraju je informirao članove Komisije o tome da će u drugoj polovini juna u BiH boraviti delegacija MMF-a koja, nakon niza razgovora s predstavnicima naše zemlje, treba dati konačnu ocjenu efekata uvođenja PDV-a u BiH.

Ljiljana Milićević je, nakon izlaganja gosp. Hurtića, bila mišljenja da Komisija treba aktivno da se uključi u navedene razgovore o efektima uvođenja PDV-a s predstavnicima MMF-a koji će boraviti u BiH, te predložila **zaključak** da Komisija održi sastanak s predstavnicima MMF-a u vrijeme njihovog boravka u BiH i na taj način razmijeni mišljenje i dobije dovoljno podataka za ispravno odlučivanje o ovom pitanju. Ovaj zaključak članovi Komisije usvojili su jednoglasno.

Zlatko Lagumdžija istaknuo je potrebu da se Informacija dopuni aktuelnijim podacima za sjednicu Doma i to onima za april, te drugim podacima kao što je npr. povrat prikupljenih sredstava i to ne samo za izvoznike, da se daju analize iz kojih će se vidjeti s koliko novca raspolaže država, a koji nije njen. Rekao je kako smatra da prihodi nisu adekvatno prikazani, jer uključuju dio sredstava koji predstavljaju poreske kredite, te dio sredstava ostavrenih od poreza na promet. U dijelu Informacije koji se odnosi na zaključke, potrebno se osvrnuti na pojedina pitanja kao što je npr. pitanje narodnih kuhinja u smislu uvođenja druge stope, zatim pitanje uvođenja fiskalnih kasa i dr. Također, Vijeće ministara BiH treba da se izjasni na sjednici Doma o svim prijedlozima izmjena Zakona o PDV-u koji su dostavljeni u proceduru, kako bi se o njima Dom odmah izjasnio.

Ljiljana Milićević informirala je prisutne o zaključku Proširenog kolegija Doma koji se odnosi na sve dostavljene prijedloge izmjena Zakona o PDV-u, a u skladu s kojim će ovi zakoni biti razmatrani tek nakon završetka rasprave o Informaciji o efektima uvođenja PDV-a.

Marija Perkanović naglasila je da bi sredstva ostvarena na osnovu poreza na promet trebalo da budu posebno prikazana u odnosu na druge ostvarene prihode od PDV-a. Također, zanimao ju je uticaj PDV-a na pitanje otvaranja odnosno zatvaranja radnih mjesta, te uticaj na privredu u smislu otvaranja novih preduzeća.

Ruža Sopta je, saglašavajući se s mišljenjem prethodnika, ponovila prijedlog da za planiranu sjednicu Doma Vijeće ministara BiH pripremi tražene analize i uporedne pokazatelje u odnosu na prethodne godine.

Zlatko Hurtić istaknuo je da ova reforma ne djeluje direktno na pitanja koja je spomenula gđa Perkanović. Zatim je predložio da Komisija usvoji zaključak kojim bi se rasprava o Informaciji odgodila za period nakon predviđene posjete predstavnika MMF-a, orijentaciono - u periodu od 10. do 15. jula ove godine. U tom periodu moguće bi bilo ugraditi i pokazatelje za mjesec april i uraditi kvalitetnije potrebne analize.

Mirsada Sipovića zanimalo je zašto pored ovog dijela poreske reforme nije urađeno ništa drugo na potpunoj reformi u ovoj oblasti, na nivou države i entiteta. Prema njegovom mišljenju, u RS-u je stvoren bolji ambijent potpunijom reformom poreskog sistema, tako da je ovaj entitet smanjio porez na dobit na 10%, dok je u FBiH još uvijek zadržano izdvajanje od 25% do 30% u zavisnosti od kantona. Zato bi i FBiH trebalo da preduzme slične korake na izjednačavanju navedenog poreza na dobit. Dao je i pozitivan primjer smanjenja poreza na promet nekretninama u FBiH koji je doveo do više poreskih prijava, a time i boljeg budžetskog punjenja. Siva ekonomija će, prema njegovom mišljenju, biti umanjena smanjenjem stopa izdvajanja za PIO/MIO. Ponovio je prijedlog za osnivanje državne agencije kod koje bi bili registrirani svi unutrašnji dugovi i čije bi se plaćanje vršilo putem cesije. Što se tiče socijalnih programa, smatra da se treba naći bolji i praktičniji modus za rješenje tog pitanja u saradnji s entitetskim i vladama kantona. Na kraju je ponovio prijedloge da se i u FBiH smanji porez na dobit sa sadašnjih 30% na 10%, zatim da se, u saradnji s entitetskim poreskim upravama, uspostavi fleksibilniji odnos prema poreskim obveznicima koji nisu ispunili svoje ugovorne obaveze po osnovu plaćanja poreza u smislu njihovog produženja, te da se Informacija dopuni konkretnijim podacima i analizama.

Zlatko Hurtić istaknuo je da su s uvođenjem PDV-a entitetske vlade pristupile reformama poreza na dobit i dohodak. Pri tome je u RS-u poreska stopa smanjena na 10%, dok se u FBiH predviđa smanjenje stope na 15%, uz mogućnost da bude i 10%. Pri tome treba istaknuti da se predviđa smanjenje doprinosa na plaću u oba entiteta. Porez na plaću bit će uključen u novi revidirani porez na dohodak i pri tome će objektivno doći do smanjenja izdvajanja za tu svrhu u visini od 5%. Kako je još suviše rano za objektivno utvrđivanje stvarnih prihoda od PDV-a, to se i reforme poreskog sistema ne mogu zaokružiti. Istaknuo je i problem širenja poreske osnove uvođenjem novih poreskih obveznika. O ovim pitanjima, o kojima ne mogu odlučivati, predstavnici Vijeća ministara BiH razgovarali su s predstavnicima entitetskih vlada, na kojima leži konačna odluka.

Ljiljana Milićević ponovila je mišljenje da ovu informaciju ne bi trebalo razmatrati na Domu jer daje pokazatelje za tri mjeseca, dok za april nema ugrađenih podataka. Zato bi trebalo Domu da preporuče zaključak da Vijeće ministara BiH sačini novu informaciju u koju će uvrstiti i podatke za mjesec april, te dati druge pokazatelje koji su traženi, i to do 20. juna ove godine. O dijelu Informacije koji obrađuje prijedloge mjera i zaključaka ne treba uopće raspravljati, već nakon razgovora s predstavnicima MMF-a predložiti odgovarajuće mjere i zaključke. U vezi s datim pokazateljima u Informaciji, istaknula je da njihov određeni broj ne daje objektivnu sliku, kao što je slučaj s povećanjem cijena osnovnih proizvoda, s izvozom i sl. Prema njenom mišljenju, na prihode fondova za PIO/MIO nema uticaja PDV jer oni zavise od visine uplaćenih poreza i doprinosa. I pitanje povećanja zaposlenosti treba uzeti s oprezom, jer će najvjerovatnije u junu doći do smanjenja zaposlenosti. Smatra da bi se trebalo nešto učiniti na procesu povrata sredstava PDV-a. Što se tiče potenciranja izdavačke djelatnosti u oblasti PDV-a, smatra da se ne može izdvajati samo ova oblast, jer postoje i druge oblasti koje su značajnije za egzistenciju ljudi.

Ruža Sopta također je naglasila da dati podaci u Informaciji ne odgovaraju realnosti, jer su cijene proizvoda mnogo veće od prikazanih. Saglasna je s mišljenjem prethodnika o potrebi izrade detaljnih analiza, konkretnijih i aktuelnijih podataka koje bi trebalo pripremiti do održavanja sjednice Doma. Zato bi ovu informaciju trebalo primiti k znanju bez posebne rasprave o dijelu prijedloga zaključaka i mjera, a nakon toga bi Vijeće ministara BiH trebalo pripremiti novu, aktuelniju informaciju koja bi uključivala tražene podatke i analize s prijedlogom mjera i zaključaka.

Hazim Felić saglasan je s prijedlogom zaključka da Komisija primi Informaciju k znanju bez posebne rasprave o njenom dijelu koji se odnosi na mjere i zaključke i kao takvu uputi Domu u

daljnu parlamentarnu proceduru, te da se nakon cjelovitog sagledavanja efekata PDV-a za šest mjeseci i održanog sastanka s predstavnicima MMF-a razmatra Informacija s konkretnim i sveobuhvatnijim prijedlozima mjera i zaključaka. Zato je neophodno dati i dovoljno vremena Vijeću ministara BiH da sveobuhvatnije sagleda efekte uvođenja PDV-a.

Zlatko Hurtić istaknuo je da će obavijestiti predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o ovakvom zaključku Komisije, ako bude usvojen, te zamolio prisutne članove da ostave dovoljno vremena Vijeću ministara BiH da pripremi kvalitetnu informaciju. Predložio je da rok dostavljanja nove informacije bude u periodu od 10. do 15. jula ove godine.

Ljiljana Milićević potom je formulirala prijedloge **zaključaka**, od kojih se prva tri odnose na rad i odlučivanje u Komisiji, dok su preostala dva zaključka predložena Domu na usvajanje.

1. Komisija je zaključila da ne raspravlja i ne izjašnjava se o dijelu Informacije koji se odnosi na prijedloge mjera i zaključaka, a potom je preostali dio Informacije primila k znanju i uputila je u daljnu parlamentarnu proceduru.

2. Komisija je sugerirala Vijeću ministara BiH da do sjednice Doma da konkretne podatke i pokazatelje, u smislu da se npr. ukupni prihodi od PDV-a analitički razrade i razdvoje i daju uporedni pokazatelji u odnosu na prethodnu godinu, kao i da se da osvrt i analitički konkretiziraju druga značajna pitanja u vezi s PDV-om.

3. Komisija je također jednoglasno zaključila da će se aktivno uključiti u razgovore s predstavnicima MMF-a, obraćajući im se odmah s prijedlogom za održavanje konkretnog sastanka u vrijeme njihovog boravka u našoj zemlji.

4. Predstavnički dom prima k znanju Informaciju, bez posebne rasprave i izjašnjavanja o prijedlozima mjera i zaključaka koji su dati u okviru ove informacije.

5. Predstavnički dom zahtijeva od Vijeća ministara BiH da, nakon obavljenih razgovora s predstavnicima MMF-a o ocjeni efekata uvođenja PDV-a, te dobivenih potrebnih saglasnosti od UOUIO i Fiskalnog vijeća, u što kraćem mogućem roku dostavi Izvještaj o efektima uvođenja PDV-a za period praćenja koji uključuje, osim navedenih, i april tekuće godine. Ovaj izvještaj treba sadržavati konkretne podatke i pokazatelje, pri čemu je neophodno da se npr. ukupni prihodi od PDV-a analitički razrade i razdvoje i daju uporedni pokazatelji u odnosu na prethodnu godinu, kao i da se da osvrt i analitički konkretiziraju druga značajna pitanja u vezi s PDV-om.

Navedene prijedloge zaključaka članovi Komisije usvojili su jednoglasno.

Zapisnik sačinila

Dragica Hinić

Predsjedavajuća Komisije

Ljiljana Milićević

